

COMMON P. G. ENTRANCE TEST – 2020

Test Booklet No. :

**DEPT. OF HIGHER EDUCATION, GOVT. OF ODISHA
TEST BOOKLET**

Subject Code **41**

Subject **SANSKRIT**

Time Allowed : **90 Minutes**

Full Marks : **70**

: INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. IMMEDIATELY AFTER THE COMMENCEMENT OF THE EXAMINATION, YOU SHOULD CHECK THAT THIS TEST BOOKLET **DOES NOT** HAVE ANY UNPRINTED OR TORN OR MISSING PAGES OR ITEMS ETC. IF SO, GET IT REPLACED BY A COMPLETE TEST BOOKLET.
2. You have to enter your **Hall Ticket No.** on the Test Booklet in the Box provided alongside. **DO NOT** write *anything else* on the Test Booklet.
3. **YOU ARE REQUIRED TO FILL UP & DARKEN HALL TICKET NO. & TEST BOOKLET NO. IN THE ANSWER SHEET AS WELL AS FILL UP TEST BOOKLET SERIAL NO. & ANSWER SHEET SERIAL NO. IN THE ATTENDANCE SHEET CAREFULLY. WRONGLY FILLED UP ANSWER SHEETS ARE LIABLE FOR REJECTION AT THE RISK OF THE CANDIDATE.**
4. **This Test Booklet contains 70 items (questions). Each item (question) comprises four responses (answers). You have to select the correct response (answer) which you want to mark (darken) on the Answer Sheet. In case, you feel that there is more than one correct response (answer), you should mark (darken) the response (answer) which you consider the best. In any case, choose ONLY ONE response (answer) for each item (question).**
5. You have to mark (darken) all your responses (answers) **ONLY** on the **separate Answer Sheet** provided by using **BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK)**. See instructions in the Answer Sheet.
6. All items (questions) carry equal marks. All items (questions) are compulsory. Your total marks will depend only on the number of correct responses (answers) marked by you in the Answer Sheet. **There is no negative marking.**
7. **After you have completed filling in all your responses (answers) on the Answer Sheet and after conclusion of the examination, you should hand over to the Invigilator the Answer Sheet issued to you. You are allowed to take with you the candidate's copy / second page of the Answer Sheet along with the Test Booklet, after completion of the examination, for your reference.**
8. Sheets for rough work are appended in the Test Booklet at the end.

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

1. कः ऋक्प्रातिशाख्यस्य स्रष्टा ?
(A) पाणिनिः
(B) कात्यायानः
(C) शौनकः
(D) याज्ञवल्क्यः
2. वेदे 'असुर' शब्दस्य कोऽर्थः ?
(A) राक्षसः
(B) प्राणदायकः
(C) संस्कारहीन
(D) प्राणनाशकः
3. सामवेदस्य शाखा ————— ।
(A) शाकलः
(B) काण्वः
(C) कौथुमः
(D) पिप्पलादः
4. वेदस्य घ्राणं किम् ?
(A) ज्योतिषम्
(B) व्याकरणम्
(C) शिक्षा
(D) निरुक्तम्
5. कः उषसः पिता ?
(A) दिवः
(B) सविता
(C) रुद्रः
(D) इन्द्रः

6. शथपथब्राह्मणं केन वेदेन सङ्गच्छते ?

- (A) ऋग्
- (B) यजुः
- (C) साम
- (D) अथर्वः

7. वेदे कः हिरण्यपाणिः ?

- (A) रुद्रः
- (B) सविता
- (C) विष्णुः
- (D) इन्द्रः

8. अरण्यगानं ————— वेदस्य गानपद्धतिः ।

- (A) ऋग्
- (B) यजुः
- (C) साम
- (D) अथर्वः

9. माक्समुलरमतेन ऋग्वेदस्य कालः ?

- (A) 1200 B. C.
- (B) 1500 B. C.
- (C) 1800 B. C.
- (D) 2000 B. C.

10. कः दस्योः हन्ता ?

- (A) विष्णुः
- (B) इन्द्रः
- (C) सविता
- (D) रुद्रः

11. कः राजराजः ?
- (A) यक्षः
(B) किन्नरः
(C) कुवेरः
(D) मेघः
12. का दशार्णस्य राजधानी ?
- (A) कोशला
(B) विशाला
(C) मिथिला
(D) विदिशा
13. रघुवंशमहाकाव्ये कति सर्गाः विद्यन्ते ?
- (A) 17
(B) 18
(C) 19
(D) 20
14. कः भवति नाटकस्य अङ्गीरसः ?
- (A) हास्यरसः
(B) वीररसः
(C) शान्तरसः
(D) करुणरसः
15. अर्थशास्त्रे कति अधिकरणानि सन्ति ?
- (A) 12
(B) 13
(C) 14
(D) 15

16. एतेषु किं धर्मशास्त्रम् ?
- (A) वेदः
(B) वेदान्तः
(C) स्मृतिः
(D) सदाचारः
17. किं नानर्थाय भवति ?
- (A) प्रभुत्वम्
(B) यौवनम्
(C) अविवेकिता
(D) धर्मः
18. कथं धनं रक्षेत् ?
- (A) विपदार्थे
(B) आपदार्थे
(C) सम्पदार्थे
(D) सम्मानार्थे
19. स्त्रीणां बुद्धिः कति गुणाः ?
- (A) द्विगुणाः
(B) चतुर्गुणाः
(C) षड्गुणाः
(D) अष्टगुणाः
20. समुद्रगुप्तस्य पितामहः कः ?
- (A) श्रीगुप्तः
(B) धनगुप्तः
(C) घटोत्कचः
(D) चन्द्रगुप्तः

21. कीदृशः पुत्रः शत्रुः ?
- (A) मूर्खपुत्रः
(B) अपण्डितपुत्रः
(C) ज्ञानहीनपुत्रः
(D) विद्याहीनपुत्रः
22. पुंसां कः सुदुर्जयः ?
- (A) क्रोधः
(B) लोभः
(C) कामः
(D) मोहः
23. 'त्रिशङ्करिव अन्तरा तिष्ठ' इति केनोक्तम् ?
- (A) दुष्यन्तेन
(B) माधव्येन
(C) विदुषकेन
(D) शिष्येण
24. कः मारः ?
- (A) विश्वकर्मा
(B) कन्दर्पः
(C) शिवः
(D) यमः
25. पुरा राजर्षिः विश्वामित्रः ————— तीरे तपस्यां कृतवान् ?
- (A) गङ्गा
(B) गौतमी
(C) कावेरी
(D) गोदावरी

26. दशकुमारचरिते कः मालवनाथः ?
- (A) राजहंसः
 (B) मानसारः
 (C) अर्थपालः
 (D) राजवाहनः
27. निम्नोक्तेषु किं शिवस्य नाम ?
- (A) शौरिः
 (B) भीमः
 (C) गुहः
 (D) हंसः
28. मशकाय धूमः – इत्यत्र रेखाङ्कितपदस्य का विभक्तिः ?
- (A) हेत्वर्थे तृतीया
 (B) करणार्थे तृतीया
 (C) तादर्थ्ये चतुर्थी
 (D) हितयोगे च
29. 'आद्यन्तौ टकितौ' सूत्रे 'टित्' किम् ?
- (A) आदेशः
 (B) आगमः
 (C) लोपः
 (D) गुणः
30. अयि ————— ! पुस्तकं तव आनय ।
- (A) गीते
 (B) गीता
 (C) गीतया
 (D) गीताम्

31. 'साधोः धनम्' – इत्यत्र कीदृशः सम्बन्धः ?

(A) जन्यजनकभावः

(B) अवयवावयविसम्बन्धः

(C) स्वस्वामिभावः

(D) आधाराधेयभावः

32. अधोलिखितेषु अन्तःस्थवर्णः कः ?

(A) च

(B) ख

(C) ठ

(D) व

33. 'क्रोशं कुटिला नदी' इत्यत्र किं सूत्रम् ?

(A) अतिरतिक्रमणे

(B) अधिपरी अनर्थकौ

(C) कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे

(D) अभिरभागे तृतीयार्थे

34. 'भुवः प्रभवः' – इति सूत्रे 'प्रभवस्य' अर्थः _____।

(A) हेतुः

(B) प्रथमप्रकाशः

(C) परिच्छेदः

(D) उत्पत्तिः

35. महीधरः कस्य वेदस्य भाष्यकारः ?

(A) ऋग्

(B) यजुर्

(C) साम

(D) अथर्व

36. मुद्राराक्षसस्य कः प्रणेता ?
 (A) शुद्रकः (B) भासः
 (C) विशाखदत्तः (D) भट्टनारायणः
37. 'बृहत्कथा' कस्य कृतिः ?
 (A) दण्डिनः (B) सोमदेवस्य
 (C) क्षेमेन्द्रस्य (D) गुणाढ्यस्य
38. दृश्यकाव्यस्य अन्यनाम ————— ।
 (A) नाटकम् (B) प्रहसनम्
 (C) रूपकम् (D) भाणम्
39. 'प्रतिकुलतामुपगते हि विधौ' ————— अलङ्कारस्य उदाहरणम् ?
 (A) यमक (B) श्लेष
 (C) अनुप्रास (D) दृष्टान्त
40. शूनरी योषा ————— ।
 (A) सविता (B) वाक्
 (C) उषाः (D) पूषा
41. 'तिलेषु तैलम्' – इत्यत्र कृदीशः आधारः ?
 (A) अभिव्यापकः (B) औपश्लेषिकः
 (C) वैषयिकः (D) सामीपिकः
42. बाह्यप्रयत्नास्तु ————— ।
 (A) दशधा (B) एकादशधा
 (C) त्रयोदशधा (D) पञ्चदशधा
43. शाकुन्तले धीवरवृत्तान्तः कस्य उदाहरणम् ?
 (A) प्रवेशकस्य (B) विष्कम्भकस्य
 (C) अङ्गमुखस्य (D) अङ्गावतारस्य

44. एतेषु ————— सारथिः उच्यते ।
 (A) मनः (B) आत्मा
 (C) बुद्धिः (D) शरीरम्
45. कीदृशं धनं राज्ञे आरण्यकाः प्रयच्छन्ति ?
 (A) शाश्वतं (B) अक्षयं
 (C) पुण्यं (D) पूतं
46. गीतायाः कस्मिन्नत्रध्याये भक्तियोगः वर्तते ?
 (A) तृतीय (B) दशम
 (C) द्वादश (D) अष्टादश
47. का भूमेः गुरुतरा ?
 (A) जाया (B) जननी
 (C) भगिनी (D) माता
48. समुद्रगुप्तस्य यशः कीदृशम् ?
 (A) शशिकरशुचयः
 (B) सूर्यकरशुचयः
 (C) दीपकरशुचयः
 (D) दिनकरशुचयः
49. कस्योपरि न अतिविश्वसेत् ?
 (A) कुमित्रे (B) सुमित्रे
 (C) मित्रे (D) दुष्टमित्रे
50. कैलासं यावत् के मेघस्य सहायाः भविष्यन्ति ?
 (A) चातकाः (B) वलाकाः
 (C) राजहंसाः (D) क्रौञ्चाः

51. मेघदूते किं छन्दः ?
- (A) स्रग्धरा (B) इन्द्रवज्रा
(C) मन्दाक्रान्ता (D) मालिनी
52. उपसर्गाः ————— ।
- (A) शब्दयोगे (B) पदयोगे
(C) क्रियायोगे (D) वर्णयोगे
53. मेघदूतानुसारं विन्ध्यपादे का विशीर्णा ?
- (A) गङ्गा (B) यमुना
(C) रेवा (D) निर्वन्ध्या
54. कः जानकीहरणमहाकाव्यस्य कविः ?
- (A) भवभूतिः (B) कुमारदासः
(C) भट्टिः (D) क्षेमेन्द्रः
55. 'पउम चरिअ' कस्य कृतिः ?
- (A) हेमचन्द्रस्य
(B) विमलसूरेः
(C) क्षेमेन्द्रस्य
(D) विल्हणस्य
56. 'अणोरणीयान् महतो महीयान्' किम् ?
- (A) आत्मा (B) जीवात्मा
(C) परमात्मा (D) ब्रह्म
57. महाभारतस्य कस्मिन् पर्वाणि श्रीमद्भगवद्गीता विद्यते ?
- (A) आदिपर्वणि
(B) भीष्मपर्वणि
(C) सभापर्वणि
(D) उद्योगपर्वणि

58. 'अकथितं च' भवति ————— ।
 (A) नियमसूत्रम्
 (B) संज्ञासूत्रम्
 (C) परिभाषासूत्रम्
 (D) अधिकारसूत्रम्
59. शाकुन्तले मृगशिशोः नाम ————— ।
 (A) दीर्घकर्णः
 (B) दीर्घपाङ्गः
 (C) चित्रकल्पः
 (D) धनञ्जयः
60. 'स्वाधिकारात् प्रमत्तः' । रेखाङ्कितपदस्य अर्थः ————— ।
 (A) कामार्तः
 (B) उन्मत्तः
 (C) अतिमत्तः
 (D) प्रगल्भः
61. ————— उपनिषदि 'सत्यकाम-जावालकथा' विद्यते ।
 (A) छान्दोग्य
 (B) ऐतरेय
 (C) प्रश्न
 (D) वृहदारण्यक
62. शिशुपालवधे नारदस्य वीणायाः नाम ————— ।
 (A) कच्छपी
 (B) महती
 (C) रौद्री
 (D) वैष्णवी
63. रुद्रदाम्नः शिलालेखः कुत्र विद्यते ?
 (A) प्रयागे
 (B) मान्दासोरे
 (C) नालन्दायाम्
 (D) जूनागडे
64. कति स्पर्शवर्णाः ?
 (A) 4
 (B) 8
 (C) 21
 (D) 25

65. यास्कानुसारं देवताः कतिविधाः ?
 (A) 1 (B) 2
 (C) 3 (D) 4
66. 'हन्' धातोः लोटि प्रथमपुरुष-बहुवचने रूपं _____ ।
 (A) हन्ति (B) घन्तु
 (C) जहि (D) हत
67. पुरुषसूक्तस्य ऋषिः _____ ।
 (A) वशिष्ठः (B) नारायणः
 (C) प्रस्कणः (D) मधुच्छन्दा
68. शारीपुत्रप्रकरणस्य कर्ता _____ ।
 (A) श्रीहर्षः (B) खारवेलः
 (C) अश्वघोषः (D) शूद्रकः
69. अभिज्ञानशाकुन्तले विदुषकस्य अन्यनाम किम् ?
 (A) माधव्यः (B) वसन्तकः
 (C) मैत्रेयः (D) माणवकः
70. वेदे कः उरुक्रमः ?
 (A) रुद्रः (B) सविता
 (C) विष्णुः (D) इन्द्रः

SPACE FOR ROUGH WORK